

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **U., a.s., S.,** , IČO: X., proti žalovaným **1/ A. a. s. S., S.**, IČO: X., **2/ B., a. s., S.**, IČO: X., **3/ H., spol. s r. o., S.** , IČO: X., **v konaní o zaplatenie zmenky vo výške 99 581,76 eur (3 000 000,-- Sk)**, o odvolaní žalovaných 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. júna 2000, č. k. 9Cb/6/2000-38 a o odvolaní žalovaného 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3. septembra 2000, č. k. 9Cb/6/2000-53, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. júna 2000, č. k. 9Cb/6/2000-38 voči žalovaným 1/ a 2/ **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Odvolicie konania vedené žalovaným 3/ **z a s t a v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom ponechal zmenkový platobný rozkaz zo dňa 24. 11. 1999, č. k. 9Zm 1919/99-17 v platnosti. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že na návrh žalobcu bol Krajským súdom v Košiciach vydaný voči žalovaným zmenkový platobný rozkaz zo dňa 24. 11. 1999, č. k. 9Cb/6/2000-38, ktorým bolo žalovaným uložené, aby do 3 dní odo dňa doručenia zmenkového platobného rozkazu zaplatili žalobcovi 3 000 000,-- Sk so 6% úrokom od 20. 03. 1996 do zaplatenia, odmenu vo výške 1/3 z 1% zmenkového peniazu, t. j. 10 000,-- Sk a trovy konania v sume 120 400,-- Sk, rukou spoločnou a nerozdielnou (§ 48 zákona č. 191/1950 Zb.), alebo aby v tej istej lehote podali námietky proti uvedenému zmenkovému platobnému rozkazu na Krajský súd v Košiciach. Na námietky žalovaných Krajský súd v Košiciach preskúmal platnosť zmenky a dospel k záveru, že námietky sú neopodstatnené. Krajský súd v Košiciach v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zdôraznil, že zmenka je vystavená v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 191/1990 Zb. na 3 000 000,-- Sk výstavcom – A. a.s. S., na vlastný rad, pre P., a. s., B., S. a podpísaná

dlžníkom A. a.s. S., ktorá je splatná dňa 19. 03. 1999 u P., a. s., B., S., na sumu 3 000 000,-- Sk bez protestu. Totožnosť remitenta a vystaviteľa umožňuje vystaviteľovi ďalej zmenku indosodovať – previesť indosamentom aj na zmenečníka, preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že tvrdenia žalovaných o nedodržaní obsahovej náležitosti – označenia remitenta, sú nepravdivé. Súd prvého stupňa dodal, že neobstojí ani tvrdenie žalovaných v tom, že podpis vystaviteľa zmenky odporuje ustanoveniam o podpisovaní a konaní za spoločnosť – žalovaných, pretože akceptant – štatutárny zástupca žalovaných neuviedol k svojmu podpisu aj funkciu. Vychádzajúc z obsahu právneho úkonu, čo sa podpísaním zmenky výstavcom, zmenečníkom a avalovaným ručením za zmenku sledovalo akceptantami, podpisujúcimi, dospel súd prvého stupňa k záveru, že z hľadiska zámeru podpisovateľov – akceptantov, vynechanie označenia funkcie za menom podpisovateľa je právne irelevantné, nakoľko nie je schopné spôsobiť neplatnosť zmenky. Podľa súdu prvého stupňa podstatné je, že za výstavcu zmenku podpísal štatutárny zástupca A. a.s. S., za zmenečníka štatutárny zástupca B., a. s., S. a za avalistu – zmenkového ručiteľa štatutárny zástupca H., spol. s r. o., S.. K námietke žalovaných, že zmenka nebola protestovaná, súd prvého stupňa poukázal na to, že v zmenke je výslovne označené, že je bez protestu, t. j., že po zročnosti ju možno predložiť na platenie bez toho, aby ju bolo potrebné protestovať, teda bez protestu. Podľa súdu prvého stupňa neobstojí ani tvrdenie žalovaného 3/, že ručiteľ vyznačil svoj záväzok popri zmenkovo zaviazanej osobe, ktorá s poukazom na vyššie uvedené zaviazaná nebola, a preto ani on nemôže byť zaviazaný. K tomuto tvrdeniu súd prvého stupňa poukázal na ust. § 32 ods. 1, 2 zákona č. 191/1950 Zb., kde je stanovené, že zmenečný ručiteľ je zaviazaný ako ten, za koho sa zaručil. Záväzok zmenečného ručiteľa je platný i vtedy, ak záväzok, za ktorý sa zaručil, je neplatný z iného dôvodu, než pre vadu formy. Z tohto podľa súdu prvého stupňa plynie, že prevzatie ručenia za zmenku, zmenkového ručiteľa ťaží záväzkové ručenie a povinnosť ručiteľský záväzok plniť bez ohľadu na platnosť záväzkového dlžníka – zmenečníka, za ktorého sa zaručil. Súd prvého stupňa dodal, že záväzok ručiteľa zmenky nie je akcesorický – podporný, keďže nezávisí od platnosti záväzku dlžníka, za ktorého sa zaručil.

Proti napadnutému rozsudku podal odvolanie žalovaný 1/, 2/ a 3/.

Žalovaný 1/ v odvolaní uviedol, že podľa jeho názoru súd prvého stupňa nesprávne zhodnotil zistený skutkový stav. Z obsahu odvolania je podľa žalovaného 1/ zrejmé, že

žalovaní uplatnili námietky, týkajúce sa platnosti zmenky s ohľadom na pravosť a správnosť podpisov účastníkov zmenkového vzťahu. Podľa súdu prvého stupňa bola zmenka podpísaná štatutárnymi zástupcami, avšak žalovaný 1/ má za to, že táto skutočnosť nebola v konaní preskúmaná s ohľadom na ust. § 40 Obč. zák. a na súlad podpisov na zmenke so spôsobom podpisovania podľa zápisu v obchodnom registri. V konaní podľa žalovaného 1/ nebola skúmaná námietka platnosti zmenky s ohľadom na ust. § 1 zákona č. 191/1950 Zb., keď zmenka neobsahovala všetky náležitosti, vyžadované týmto ustanovením. Z pohľadu žalovaného 1/ je podstatná ďalej tá procesnoprávna skutočnosť, že sa nechal v konaní zastupovať komerčným právnikom JUDr. J. H., na základe plnej moci zo dňa 27. 06. 2000. Žalovaný k tejto skutočnosti uviedol, že JUDr. J. H. zaslal fax na Krajský súd v Košiciach, kde žiadal o odročenie pojednávania, vytýčeného na deň 28. 06. 2000 z dôvodu, že sa potrebuje oboznámiť s obsahom spisu. V odôvodnení napadnutého rozsudku je uvedené, že fax je nečitateľný. Napriek tejto skutočnosti súd prvého stupňa vyniesol rozsudok, čím bolo podľa žalovaného 1/ porušené jeho právo nechať sa zastupovať pred súdom prostredníctvom právneho zástupcu. Žalovaný 1/ dodal, že oznámenie jeho právneho zástupcu bolo odoslané aj ostatným účastníkom sporu. Žalovaný 1/ v podanom odvolaní ďalej uviedol, že doložka „bez protestu“ nebola v čase vystavenia zmenky na zmenke uvedená, pričom žalovaný 1/ namietal, že zo zmenky má byť priamo zviazaný žalovaný 2/. Podľa žalovaného 1/ až nesplnením povinnosti z jeho strany vzniká povinnosť ďalším zviazaným subjektom. S týmito skutočnosťami sa však podľa žalovaného 1/, súd prvého stupňa nevysporiadal. Na základe uvedeného, žalovaný 1/ navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že zmenkový platobný rozkaz číslo 9Zm 1919/99-17 zo dňa 24. 11. 1999 sa zrušuje v plnom rozsahu.

Žalovaný 2/ v odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz číslo 9Zm 1919/99-17 zo dňa 24. 11. 1999 sa zrušuje v plnom rozsahu. Žalovaný 2/ zastáva názor, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci, avšak nesprávne právne posúdil jeho námietky, keď žalovaný 2/ trvá na tom, že zmenka nebola vystavená v súlade s ust. § 1 zákona č. 191/1950 Zb. Žalovaný 2/ poukázal na ust. § 1 ods. 6 uvedeného zákona s tým, že predmetná zmenka neobsahovala meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť, t. j. remitenta ako prvého zmenkového veriteľa. Ďalej uviedol, že žalovaný 2/ nevykonal platne úkon akceptovania zmenky, t. j. prijatia zmenky, a preto nemôže byť zviazaný zaplatiť zmenku v čase jej splatnosti. Podľa žalovaného 2/ právny

úkon na zmenke musí byť vykonaný spôsobom, aký je uvedený v obchodnom registri, do ktorého sa zapisuje právnická osoba, a preto nie je podľa jeho názoru splnená materiálna zmenková prísnosť.

Žalovaný 3/ taktiež navrhol v podanom odvolaní, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu. Žalovaný 3/ uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil jeho námietky. S poukazom na ust. § 1 zákona č. 191/1950 Zb. uviedol, že zmenka nebola vystavená podľa tohto ustanovenia. Z uvedeného dôvodu ako remitent z nej nikto práva nenadobúda a nebolo ju možné platne eskontovať a ani platne previesť indosamentom. Zmenečník, t. j. žalovaný 2/ nemohol podľa žalovaného 3/ platne vykonať úkon akceptovania zmenky, a preto žalovaný 3/ nemôže byť viazaný ako ručiteľ zaplatiť zmenku v čase jej splatnosti. Žalovaný 3/ si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ a 3/ uviedol, že tvrdenia žalovaných považuje za účelové, v snahe vyhnúť sa svojej povinnosti za zaplatenie zmenky, preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a konanie voči žalovanému 2/ prerušil. Žalobca poukázal na skutočnosť, že v zmenkovom konaní platí koncentračná zásada konania a súd by sa mal podľa jeho názoru zamerať na tie skutočnosti, ktoré žalovaní uviedli vo svojich námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu č. k. 9zm 1919/99-17. Žalobca zdôraznil, že žalovaný 1/ v podaných námietkach nespochybnil tú doložku zmenky, že zmenka je „bez protestu“. Žalovaný 1/ iba tvrdil, že protest nebol vykonaný. Žalobca zdôraznil, že podľa zákona č. 191/1950 Zb. platí, že všetky zmenkové doložky, ktoré sú na nej uvedené a sú určené výstavcom, sú kryté jeho podpisom. Nie je preto podľa žalobcu významné, kto ich na listine vyznačil a prehlásil ich za svoje podpisom. Žalobca má ďalej za to, že vynechanie funkcie za menom zmenečníka, nie je schopné spôsobiť neplatnosť zmenky, nakoľko zmenku za žalovaného 2/ podpísal štatutárny orgán, čo žalovaný 2/ podľa žalobcu ani nepopiera. V tejto súvislosti žalobca dodal, že ak by bola námietka ohľadom neuvedenia funkcie na zmenke opodstatnená, v tom prípade by bol ten, kto podpísal zmenku, zaviazaný zo zmenky sám. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že na platnosť zmenky nie je nutné, aby zmenečník bol označený správnym a úplným menom, pričom podmienkou nie je ani to, aby zmenečník skutočne existoval. Žalobca zastáva názor, že predmetná zmenka spĺňa všetky formálne náležitosti, predpísané zákonom, keďže aj úkon akceptácie bol urobený

správne. Žalobca k dodržaniu formálnej podmienky ešte zdôraznil, že v prípade predmetnej zmenky bol aj zmenečník, a aj akceptant označený správne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj prieskumné konanie v rámci konkurzného konania sp. zn. 3K 187/99, v ktorom konaní bola pohľadávka žalobcu ako veriteľa č. 31 voči úpadcovi (žalovanému 2/) uznaná v plnej výške, je podľa žalobcu odvolanie žalovaného 2/ v celom rozsahu právne irelevantné.

K odvolaniu žalovaného 3/ žalobca uviedol, že ust. § 7 zákona č. 191/1950 Zb. obsahuje zásadu izolovanosti jednotlivých zmenkových záväzkov. Táto zásada je podľa žalobcu vyjadrená pravidlom, že neplatnosť, či neúčinnosť jednotlivých podpisov nemá vplyv na platnosť a účinnosť podpisov ostatných podpísaných osôb. Preto neplatnosť i niekoľkých podpisov, podľa žalobcu nemusí mať za následok neplatnosť zmenky. Žalobca zároveň dodal, že záväzok zmenečeného ručiteľa je platný aj vtedy, ak záväzok, za ktorý sa zaručil, je neplatný z iného dôvodu než pre vadu formy. U cudzej zmenky na vlastný rad sa podľa žalobcu ručiteľ zaručil za zmenečníka a akceptanta zmenky (príjemcu traty), a teda má tak, ako táto osoba postavenie priameho dlžníka. Podľa žalobcu postavenie avalistu je odvodené od postavenia avaláta, pričom ak avalát je priamym dlžníkom, je i avalista dlžníkom priamym. K námietkam žalovaného 3/ ohľadom vyhlásenia konkurzu na žalovaného 2/, žalobca uviedol, že v prípade zmenkového konania nejde na strane účastníkov konania pasívne legitimovaných o spoločenstvo nerozlučné, ale o spoločenstvo samostatné, a preto by sa procesné dôsledky prerušenia konania na strane žalovaného 2/, podľa žalobcu netýkali prerušenia konania na strane žalovaného 3/, resp. aj na strane žalovaného 1/. Žalobca vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach a konanie voči žalovanému 2/ prerušil.

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením zo dňa 03. 09. 2000 uložil žalovanému 3/ povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 120 400,- Sk, na účet súdu č.: 6015-3225-512, názov banky: NBS Košice, kód banky: 0720, do 10 dní od doručenia uznesenia.

Proti uvedenému uzneseniu podal odvolanie žalovaný 3/, v ktorom uviedol, že v čase, keď mu bol doručený rozsudok v uvedenej právnej veci, malo byť už konanie v súlade s ust. § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších

predpisov, priamo zo zákona prerušené, keď na žalovaného 2/ bol vyhlásený dňa 30. 06. 2000 konkurz Krajským súdom v Košiciach pod č. k. 3K 187/1999. Vzhľadom na uvedené žalovaný 3/ navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie o vyrubení súdneho poplatku zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolania žalovaných 1/,2/ a 3/ proti rozsudku súdu prvého stupňa podľa ust. § 212 ods. 1 a ust. § 214 ods. 2 O. s. p. v medziach dôvodov odvolaní a bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že sú dôvody na jeho zrušenie napadnutého rozsudku.

V odvolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky pokračoval potom, čo konkurz vyhlásený na majetok žalovaného 2/ bol právoplatným uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10. januára 2013, č. k. 3K/187/1999-363 zrušený.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa ponechal zmenkový platobný rozkaz Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.11.1999, č. k. 9Cb/6/2000-38, ktorým bola žalovaným 1/, 2/ a 3/ uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 3 000 000,-- Sk so 6% úrokom od 20. 03. 1996 do zaplatenia, odmenu vo výške 1/3 z 1% zmenkového peniazu, t. j. 10 000,-- Sk a trovy konania v sume 120 400,-- Sk, v platnosti.

Žalovaný 1/ vo svojom odvolaní proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namieta, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalovaný 1/ ako jeden z odvolateľov, vadu, ktorá mala spôsobiť odňatie jeho možnosti konať pred súdom, vidí v tom, že jeho právny zástupca - JUDr. J. H., zaslal fax na Krajský súd v Košiciach, kde žiadal o odročenie pojednávania vytýčeného na deň 28. 06. 2000 z dôvodu, že sa potrebuje oboznámiť s obsahom spisu, avšak napriek tejto skutočnosti súd prvého stupňa vyniesol rozsudok.

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkom súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie zákonných ustanovení procesných predpisov, musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Preto aj všeobecný súd je povinný vykladať a používať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (O. s. p.) v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.).

Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v znení platnom a účinnom aj v čase rozhodovania prvostupňového súdu), ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť (ust. § 25 ods. 1 O. s. p.).

Zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo buď pre celé konanie alebo len pre určité úkony (ust. § 28 ods. 1 O. s. p.). Zástupca, ktorému bolo toto plnomocenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník (ust. § 28 ods. 2 O. s. p.).

Súd v zásade koná v prítomnosti účastníkov konania. Procesný predpis umožňuje súdu konať v ich neprítomnosti, ak sú splnené podmienky uvedené v ustanovení § 101 ods. 2 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia, ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie, ani nepožiadava z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať

v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Z uvedeného zákonného znenia vyplýva, že ak účastník požiada z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, súd nemôže konať v jeho neprítomnosti a pojednávanie musí odročiť.

Súd pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov (ust. § 119 ods. 1 O. s. p. v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania prvostupňového súdu).

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že súd prvého stupňa nariadil pojednávanie na deň 28. 06. 2000, na ktoré pojednávanie boli účastníci riadne upovedomení (č. l. 32 spisu). Právny zástupca žalovaného 1/, podaním zo dňa 27. 06. 2000, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa faxom dňa 27. 06. 2000 a poštou dňa 29. 06. 2000 (č. l. 34 spisu), súdu prvého stupňa oznámil, že dňa 27. 06. 2000 prevzal právne zastupovanie žalovaného 1/ a za účelom oboznámenia sa s predmetom sporu, ako aj preštudovania spisového materiálu prosí o odročenie pojednávania vytýčeného na deň 28. 06. 2000.

Z uvedeného je zrejmé, že predmetná žiadosť o odročenie pojednávania bola konajúcemu súdu doručená deň pred začatím pojednávania telefaxom (včas doplnená predložením originálu v zmysle ust. § 42 ods. 1 O. s. p.).

Zo zápisnice z pojednávania, spísanej súdom prvého stupňa dňa 28. 06. 2000 (č. l. 36 spisu) vyplýva, že súd na ňom konštatoval neprítomnosť všetkých účastníkov a tiež ich právnych zástupcov, pričom sa oboznámil s faxom právnej zástupkyne žalobcu JUDr. D. B., ako aj s faxom komerčného právnika JUDr. J. H.. K faxu právneho zástupcu žalovaného 1/ súd prvého stupňa uviedol, že tento fax je úplne nečitateľný, takže z neho nie je možné zistiť, čo je jeho obsahom.

Podľa ust. § 119 ods. 1 O. s. p. právny zástupca žalovaného 1/ oznámil súdu vážny dôvod na odročenie pojednávania, keď zvolenie právneho zástupcu účastníkom v konaní, je jeho zákonom garantovaným právom na právnu pomoc.

Z ust. § 42 ods. 1 O. s. p. tiež vyplýva, že účastník môže podanie urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu.

Pokiaľ účastník konania využil zákonom danú možnosť telefaxového podania, skutočnosť, že súdu nebolo riadne čitateľné, nemožno prikladať na ťarchu účastníka za situácie, keď súd doručením faxu získal aj uvedené telefaxové číslo, na ktoré mal túto skutočnosť bezodkladne oznámiť.

Za danej procesnej situácie preto, ak súd prvého stupňa pojednávanie neodročil a vec prejednal a rozhodol bez účasti žalovaného 1/, odňal mu právo konať pred súdom. Odvolanie žalovaného 1/ podané z tohto dôvodu je preto opodstatnené.

Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní. Účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (ust. § 123 O. s. p.).

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne za jeho účasti, mu priznáva aj právo na pojednávaní predniesť svoje návrhy, navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu, ako i právo záverečnej reči.

Z tohto dôvodu neobstojí záver súdu prvého stupňa, že pojednával v neprítomnosti účastníkov konania, keďže dôkazy predložené žalobcom považoval za dostatočné a jednalo sa iba o právne posúdenie veci.

Z oznámenia Krajského súdu v Košiciach, ako súdu konkurzného vo veci konkurzu vedeného na majetok žalovaného 2/, Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež zistil, že predmetná pohľadávka zo zmenky, prihlásená žalobcom do konkurzu bola uznaná, a po jej postúpení uspokojená pre spoločnosť B., s. r. o., S., vo výške 21 644,61 eur.

Vzhľadom na uvedený skutkový a právny stav Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/

podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne aj o trovách konania.

V ďalšom konaní sa súd prvého stupňa bude zaoberať aj otázkou aktívnej legitímácie žalobcu a skutočnosťou, či pohľadávka žalobcu zo zmenky bola a v akom rozsahu v konkurze uspokojená.

Podľa ust. § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Ustanovenie § 103 O. s. p. má povahu generálneho procesného ustanovenia, týkajúceho sa skúmania podmienok konania. V zásade teda platí, že súd danosť alebo nedanosť podmienok skúma ex officio, a to v ktoromkoľvek štádiu konania.

I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodiť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania, vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti).

Podľa ust. § 90 O. s. p. účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje.

Účastníkom konania s poukazom na ust. § 19 O. s. p. môže byť iba ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, t. j. právnické alebo fyzické osoby.

Spôsobilosť byť účastníkom konania je jednou zo základných podmienok konania. Rozumie sa ňou mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi priznáva. Zákon odkazuje na hmotné právo, preto procesnoprávna subjektivita splýva so subjektivitou hmotnoprávnou. Otázkou hmotnoprávnej subjektivity rieši predovšetkým Občiansky zákonník v spojitosti s Obchodným zákonníkom. Občiansky zákonník v ust. § 7 ods. 1 a 2 upravuje vznik a zánik spôsobilosti mať práva a povinnosti fyzických osôb.

V zmysle ust. § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby, medzi ktoré patria aj obchodné spoločnosti. Túto spôsobilosť majú od svojho vzniku (zápisom do obchodného alebo iného zákonom predpísaného registra, alebo inak podľa osobitného zákona) a zaniká až dňom ich zániku (výmazom z príslušného registra, alebo spôsobom určeným v osobitnom zákone).

Podľa ust. § 68 ods. 1 Obchodného zákonníka spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ust. § 107 ods. 4 O. s. p., ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom, a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že žalovaný 3/ bol dňa 21. 07. 2010 vymazaný z obchodného registra ex offio, kedy spoločnosť bola zrušená rozhodnutím súdu o zrušení obchodnej spoločnosti podľa § 68 ods. 3 písm. c/ Obchodného zákonníka z dôvodov podľa § 68 ods. 6 Obchodného zákonníka. Okresný súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 11. 01. 2010 č. k. 27Cbr 50/2008-36, právoplatným dňa 04. 05. 2010 zrušil obchodnú spoločnosť H., spol. s r. o., so sídlom L., IČO: X., bez likvidácie.

Keďže žalovaný 3/ v odvolacom konaní zanikol bez právneho nástupcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto odvolacie konania, vedené žalovaným 3/ podľa ust. § 107 ods. 4 v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p. zastavil.

So zreteľom k zmene obchodného mena žalobcu, ku ktorej došlo počas konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky zosúladiť jeho označenie v záhlaví rozhodnutia s touto právnou skutočnosťou.

Podľa § 226 O. s. p. je pre Krajský súd v Košiciach, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 23. apríla 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová